

**UCHWAŁA NR XXXII/217/2018
RADY POWIATU W KAMIENIU POMORSKIM
z dnia 8 czerwca 2018 r.**

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2018-2020”.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1868; Dz. U. z 2018 r. poz. 130) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, poz. 60, poz. 1292, poz. 2217; Dz. U. z 2018 r. poz. 107),

Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2018-2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2018-2020” realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kamieniu Pomorskim.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

**PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU**

Sebastian Mamzer
Sebastian Mamzer

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXXII/217/2018
RADY POWIATU W KAMIENIU POMORSKIM
z dnia 8 czerwca 2018 r.

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2018-2020”.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Uchwałą Nr VII/36/2015 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 30 marca 2015 roku przyjęty został do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2015-2017”, którego okres obowiązywania upłynął z dniem 31.12.2017 r., wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu na kolejny 3 letni okres.

Mając powyższe na względzie podjęcie uchwały jest uzasadnione.

**ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY NR XXXII/217/2018
RADY POWIATU W KAMIENIUPOMORSKIM
z dnia 8 czerwca 2018 r.**

**POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2018 – 2020
W POWIECIE KAMIENSKIM**

2018

SPIS TREŚCI

1.Wprowadzenie.....	3
2.Diagnoza społeczna.....	5
3.Pieczą zastępczą – analiza statystyczna	19
4.Cele Programu.....	26
5.Analiza SWOT	27
6.Beneficjenci Programu	28
7.Źródła finansowania.....	29
8.Monitoring i ewaluacja programu	29
Zakończenie	30

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 180 (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej Ustawą, do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m. in.: coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – wychowawcze, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa,
- 8) uchylono,
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- 11) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46,
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,

13) finansowanie

- świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
- pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
- szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,

15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8,

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, na podstawie Zarządzenia Nr Or.120.41.2011.MG Starosty Kamieńskiego z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim został utworzony zespół ds. pieczy zastępczej, zgodnie z Uchwałą Nr 122/484/2017 Zarządu Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 27 października 2017 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

W skład zespołu ds. pieczy zastępczej wchodzi:

- 1) Stanowisko ds. organizacji pieczy zastępczej – 1 etat
- 2) Stanowisko ds. koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – 2 etaty
- 3) Stanowisko ds. świadczeń i rozliczeń – 1 etat
- 4) Stanowisko ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej – 1 etat

2. Diagnoza społeczna

Do opracowania diagnozy wykorzystano dane za lata 2015 – 2017 przekazane przez Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Kamieńskiego, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Wiselce oraz dane będące w posiadaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

Charakterystyka i analiza rodzin – świadczeniobiorców pomocy społecznej, w tym przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w gminach Powiatu Kamieńskiego.

Poniższe tabele przedstawiają:

- 1) dane dotyczące powodów udzielania pomocy społecznej przez poszczególne ośrodki pomocy społecznej w latach 2015-2017;
- 2) liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, objętych pomocą przez ośrodki pomocy społecznej w latach 2015 – 2017;
- 3) liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach, którym OPS-y udzieliły pomocy i wsparcia w latach 2015 – 2017 w związku z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- 4) liczbę asystentów rodzinnych w latach 2015-2017 oraz liczbę rodzin objętych ich wsparciem;

TABELA NR 1

**Powody udzielenia pomocy społecznej przez ośrodki pomocy społecznej
w latach 2015 – 2017:**

Kamień Pomorski

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ubóstwo	80	94	177	161	197	338
Sieroctwo	1	1	0	2	3	0
Bezdomność	28	31	41	39	34	51
Ochrona macierzyństwa	26	24	24	136	126	121
Bezrobocie	278	274	252	751	705	616
Niepełnosprawność	201	184	195	393	319	344
Długotrwała choroba	221	201	213	412	335	351
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	98	89	79	362	346	296
Przemoc w rodzinie	0	2	3	0	9	15
Alkoholizm	29	24	34	67	47	64
Narkomania	2	2	5	2	2	11
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3	3	2	3
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	1	2	0	4	5	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Międzyzdroje

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ubóstwo	101	83	66	173	148	94
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	9	12	4	10	13	4
Ochrona macierzyństwa	35	32	18	161	149	81
Bezrobocie	144	116	76	388	310	175
Niepelnosprawność	68	71	62	121	129	100
Długotrwała choroba	130	135	132	231	228	195
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	41	42	24	147	146	85
Przemoc w rodzinie	2	5	7	6	21	29
Alkoholizm	13	18	14	21	31	18
Narkomania	0	0	2	0	0	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	1	1	6	1	1
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	7	2	1	15	5	2
Sytuacja kryzysowa	0	1	0	0	4	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Dziwnów

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ubóstwo	76	65	63	159	118	122
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	1	0	0	1	0
Ochrona macierzyństwa	11	8	10	56	42	42
Bezrobocie	58	55	50	139	142	137
Niepelnosprawność	65	67	65	133	133	124
Długotrwała choroba	95	98	89	164	169	144
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	18	18	13	63	60	43
Przemoc w rodzinie	3	3	4	12	12	17
Alkoholizm	17	18	12	33	36	28
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	2	0	3	5
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Wolin

Powód udzielenia pomocy	Liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy		
	2015	2016	2017
Ubóstwo	16	27	25
Sieroctwo	-	-	-
Bezdomność	13	13	12
Ochrona macierzyństwa	36	36	30
Bezrobocie	173	154	136
Niepełnosprawność	151	144	142
Długotrwała choroba	184	174	169
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	89	76	56
Przemoc w rodzinie	3	2	3
Alkoholizm	59	52	50
Narkomania	2	1	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	3
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	-	-	-
Zdarzenia losowe	2	5	5
Sytuacja kryzysowa	-	-	-
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Świerżno

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ubóstwo	87	47	36	287	142	84
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0
Ochrona macierzyństwa	6	9	9	28	57	61
Bezrobocie	35	65	76	98	203	235
Niepelnosprawność	46	43	46	81	80	91
Długotrwała choroba	7	12	7	11	27	16
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	13	8	5	54	30	14
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	0	0	0	0	0	0
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	0	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Golczewo

Powód udzielenia pomocy	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Ubóstwo	113	109	81	239	221	123
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	4	3	4	5	3	4
Ochrona macierzyństwa	28	27	24	151	148	129
Bezrobocie	115	110	87	327	298	235
Niepelnosprawność	104	91	79	218	188	153
Długotrwała choroba	17	20	21	22	28	30
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	22	28	21	69	84	73
Przemoc w rodzinie	0	1	2	0	6	3
Alkoholizm	2	3	4	3	4	7
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	0	1	1	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	0	1	0	0	3	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

TABELA NR 2

**Liczba rodzin oraz liczba osób w tych rodzinach, którym udzielono pomocy
w ośrodkach pomocy społecznej w latach 2015 - 2017**

Kamień Pomorski

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Kamień Pomorski	479	490	560	1132	1117	1185

Międzyzdroje

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Międzyzdroje	264	242	209	559	488	371

Dziwnów

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Dziwnów	141	139	135	285	269	280

Wolin

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Wolin	602	531	487	991	886	764

Świerzno

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Świerzno	212	187	180	602	527	501

Golczewo

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Golczewo	227	215	174	525	491	404

TABELA NR 3

**Liczba rodzin oraz liczba osób w tych rodzinach, którym udzielono pomocy
w ośrodkach pomocy społecznej w latach 2015 – 2017 w związku z bezradnością
w sprawach opiekuńczo – wychowawczych**

Kamień Pomorski

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Kamień Pomorski	98	89	79	362	346	296

Międzyzdroje

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Międzyzdroje	41	42	24	147	146	85

Dziwnów

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Dziwnów	18	18	13	63	60	43

Wolin

GMINA	Liczba osób i rodzin w latach		
	2015	2016	2017
Wolin	89	76	56

Świerzno

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Świerzno	13	8	5	54	30	14

Golczewo

GMINA	Liczba rodzin w latach			Liczba osób w rodzinach w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Golczewo	22	28	21	69	84	73

TABELA NR 4

Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w ośrodkach pomocy społecznej w latach 2015-2017 i liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

Kamień Pomorski

GMINA	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny			Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Kamień Pomorski	2	2	2	37	39	44

Międzyzdroje

GMINA	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny			Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Międzyzdroje	1	1	1	9	7	15

Wolin

GMINA	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny			Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Wolin	1	1	1	11	11	9

Dziwnów

GMINA	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny			Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Dziwnów	1	1	1	11	12	14

Świerżno

GMINA	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny			Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Świerżno	1	1	1	19	18	20

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2015 roku gm. Świerżno

1	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	19
2	Do 3 miesięcy	1
3	Powyżej 3 do 12 miesięcy	2
4	Powyżej 1 roku	16
5	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	7
6	Ze względu na osiągnięcie celów	4
7	Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
8	Ze względu na brak efektów	3
9	Ze względu na zmianę metody pracy	0

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2016 roku gm. Świerzno

1	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	18
2	Do 3 miesięcy	2
3	Powyżej 3 do 12 miesięcy	3
4	Powyżej 1 roku	8
5	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	6
6	Ze względu na osiągnięcie celów	5
7	Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
8	Ze względu na brak efektów	0
9	Ze względu na zmianę metody pracy	0

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2017 roku gm. Świerzno

1	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	20
2	Do 3 miesięcy	2
3	Powyżej 3 do 12 miesięcy	3
4	Powyżej 1 roku	7
5	Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	5
6	Ze względu na osiągnięcie celów	4
7	Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
8	Ze względu na brak efektów	0
9	Ze względu na zmianę metody pracy	0

Golczewo

GMINA	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny			Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Golczewo	1	1	1	16	16	13

Z analizy powyższych danych wynika, że w latach 2015 - 2017 ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, ochrona macierzyństwa, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz alkoholizm nadal w Powiecie Kamieńskim pozostają głównymi powodami udzielania pomocy przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Powyższe tabele zostały uzupełnione w oparciu o dane pozyskane z ww. ośrodków pomocy społecznej w Powiecie Kamieńskim.

3. Piecza zastępcza – analiza statystyczna

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Rodzinna piecza zastępcza to czasowa forma sprawowania opieki nad dzieckiem, która trwa nie dłużej niż do momentu uzyskania przez to dziecko pełnoletniości. Jest ustanawiana w sytuacji, kiedy rodzice naturalni nie mogą zapewnić swoim dzieciom opieki i wychowania. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej może pozostać w niej za zgodą rodziców zastępczych, jednak nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia pod warunkiem, że uczy się w formach wskazanych w ustawie. Formami rodzinnej pieczy zastępczej jest rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej:

A. Rodzina zastępcza:

- ☐ **spokrewniona** (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- ☐ **niezawodowa** (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka i może w niej przebywać nie więcej niż 3 dzieci),
- ☐ **zawodowa**, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka i może w niej przebywać nie więcej niż 3 dzieci). W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka nie dłużej jednak niż na okres 4 m-cy z możliwością przedłużenia do 8 m-cy.

B. Rodzinny dom dziecka (tworzą go małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim i może w niej przebywać nie więcej niż 8 dzieci),

C.Rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą, tworzących rodzinny dom dziecka w związku m.in. z wypoczynkiem, chorobą).

TABELA NR 5

Charakterystyka rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2015-2017

Liczba rodzin zastępczych	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017
Spokrewnione	33	35	32
Niezawodowe	16	15	12
Zawodowe	1	1	1
Razem	50	51	45

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 6

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2015-2017

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Stan na 31.12.2015r.	Stan na 31.12.2016r.	Stan na 31.12.2017r.
Spokrewnione	43	47	43
Niezawodowe	21	16	15
Zawodowe	3	3	4
Razem	67	66	62

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 7

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w poszczególnych gminach w latach 2015-2017 oraz liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach

Gmina	Rok	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
Kamień Pomorski	2015	16	19
	2016	16	21
	2017	14	19
Dziwnów	2015	3	6
	2016	3	6
	2017	2	5
Wolin	2015	23	30
	2016	22	28
	2017	19	26
Golczewo	2015	2	4
	2016	2	2
	2017	2	2
Świerzno	2015	4	5
	2016	3	3
	2017	2	2
Międzyzdroje	2015	2	3
	2016	5	6
	2017	6	8

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 8

Charakterystyka rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w świetle województwa zachodniopomorskiego w latach 2015-2017

Rodzaj rodziny zastępczej	Rok	Powiat Kamieński	Województwo Zachodniopomorskie
Spokrewnione	2015	33	1674
	2016	35	1680
	2017	32	Brak danych
Niezawodowe	2015	16	619
	2016	15	629
	2017	12	Brak danych
Zawodowe	2015	1	73
	2016	1	74
	2017	1	Brak danych

Źródło: „Analiza stanu i skuteczności pomocy społecznej w województwie zachodniopomorskim w roku 2016”, sporządzona przez Wydział Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, oraz dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 9

Liczba dzieci pochodzących z Powiatu Kamieńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów w latach 2015-2017

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Stan na 31.12.2015r.	Stan na 31.12.2016r.	Stan na 31.12.2017r.
Spokrewnione	4	5	6
Niezawodowe	11	12	10
Zawodowe, w tym pełniąc funkcje pogotowia rodzinnego	2	2	2
Razem	17	19	18

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 10

Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów a umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2015-2017

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Stan na 31.12.2015r.	Stan na 31.12.2016r.	Stan na 31.12.2017r.
Spokrewnione	7	4	6
Niezawodowe	10	7	5
Zawodowe, w tym pełniąc funkcje pogotowia rodzinnego	2	2	1
Razem	19	13	12

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W Powiecie Kamieńskim Uchwałą nr XXI/191/2013 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 25 marca 2013 roku utworzono Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wiselce, które zapewnia wspólną obsługę administracyjną, finansową i specjalistyczną dla dwóch funkcjonujących placówek opiekuńczo – wychowawczych w Wiselce i Lubiniu.

W Centrum Placówek Opiekuńczo Wychowawczych opieka pedagogiczna sprawowana jest całodobowo, zatrudnionych jest 15 wychowawców pracujących w systemie grafikówym, z których dwóch sprawuje funkcję wychowawcy - koordynatora. Wychowawcy organizują pracę z dziećmi, realizują zadania wynikające z indywidualnego planu pracy oraz pozostają w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Praca wychowawcza wspomagana jest przez pedagogów, psychologa i terapeutę.

TABELA NR 11

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, które funkcjonują na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2015-2017

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	Średni miesięczny koszt opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego 04.02.2015 poz. 351	Średni miesięczny koszt opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego 09.03.2016 poz. 1095	Średni miesięczny koszt opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego 22.02.2017 poz. 799
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wiselce	4 100,23 zł	3 852,11 zł	4 647,78 zł
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Lubinie	4 104,40 zł	4 118,83 zł	4 118,83 zł

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 12

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2015-2017

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wiselce	26	14	15
Z powiatu Kamieńskiego	24	14	15
Z innych Powiatów	2	0	0
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Lubinie	19	18	14
Z powiatu Kamieńskiego	9	8	6
Z innych Powiatów	10	10	8
Razem	45	32	29
Z powiatu Kamieńskiego	33	22	21
Z innych Powiatów	12	10	8

USAMODZIELNIANIE

Ważnym elementem systemu opieki zastępczej jest pomoc dla usamodzielnianych wychowanków instytucjonalnych oraz rodzinnych form opieki.

Usamodzielnianie to przede wszystkim pomoc finansowa na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienie oraz zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej.

TABELA NR 13

Liczba usamodzielnianych wychowanków w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2015-2017

Liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających:	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017
Rodziny zastępcze	8	5	7
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	12	6	6
Razem	20	11	13

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

TABELA NR 14

Liczba osób kontynuujących naukę pozostających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2015-2017

Liczba osób kontynuujących naukę pozostających w:	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017
Rodzinach zastępczych	10	12	12
Placówkach opiekuńczo - wychowawczych	3	2	2
Razem	13	14	14

Źródło: Dane własne PCPR w Kamieniu Pomorskim

4. Cele Programu

Celem głównym programu jest ROZWÓJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE KAMIENSKIM.

Cele operacyjne :

1. Promowanie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz rozwijanie współpracy z rodziną biologiczną.
2. Wsparcie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Podniesienie poziomu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej.
5. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej.

Cel	Kierunki działań	Termin realizacji
1. Promowanie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej oraz rozwijanie współpracy z rodziną biologiczną	<ul style="list-style-type: none">- promowanie idei rodzicielstwa zastępczego- wspieranie rodzin zastępczych w podejmowaniu działań i współpracy z instytucjami działającymi na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych- pozyskanie i przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej, zawodowej rodziny zastępczej- prowadzenie procesu diagnostyczno –kwalifikacyjnego pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej- współpraca z instytucjami i służbami działającymi na terenie powiatu kamieńskiego na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych- zamieszczanie informacji w prasie, na stronie internetowej, rozwieszanie plakatów promujących pieczę zastępczą	2018 - 2020
2. Wsparcie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none">- poradnictwo specjalistyczne – prawne, psychologiczne dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych- szkolenia dla rodzin zastępczych- udział rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych w projekcie „Akademia rodzica zastępczego”- wypłacanie wynagrodzeń, dodatków i świadczeń, dofinansowań, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	2018-2020
3. Podniesienie poziomu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none">- prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych.- kontynuowanie współpracy z asystentami rodziny w celu opracowania i realizacji planu pomocy dziecku i powrotu dziecka do rodziny.- szkolenie kadr w zakresie wprowadzania nowoczesnych, specjalistycznych i dostosowanych do zachodzących zmian form pracy z dzieckiem i rodziną.	2018-2020

4. Wsparcie wychowanków pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> - przyznawanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej (pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie). - wsparcie specjalistyczne wychowanków pieczy zastępczej 	2018-2020
5. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie zawodowe kadry realizującej zadania z zakresu pieczy zastępczej. - udział pracowników Centrum pracujących w obszarze pieczy zastępczej w szkoleniach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. - współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz pieczy zastępczej. - systematyczna współpraca z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu kamieńskiego – pracownikami socjalnymi, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistami, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną. 	2018-2020

Limit rodzin zastępczych w latach 2018 - 2020

Zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 3 letni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej zawiera m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W związku z tym na kolejne 3 lata prognozowania należy ustalić taki limit.

Limit rodzin zastępczych w roku 2018	Limit rodzin zastępczych w roku 2019	Limit rodzin zastępczych w roku 2020
1	1	1

5. Analiza SWOT

W niniejszym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej zastosowano analizę SWOT jako narzędzie do usystematyzowania mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń dla sfery społecznej Powiatu Kamieńskiego, dotyczącej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Poniższa analiza oparta została na wnioskach płynących z przeprowadzonych wśród rodzin zastępczych z rozmów, które dotyczyły obszarów tematycznych uznanych za strategiczne w opracowywaniu Programu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>PCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>Wykształcona i doświadczona kadra, świadoma stałego dokształcania się</p> <p>Dobre zaplecze organizacyjno-administracyjne.</p> <p>Dostępność bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego.</p> <p>Wypracowane zasady współpracy z gminami w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.</p> <p>Zwiększająca się świadomość rodzin zastępczych w sprawie właściwych relacji rodzinami naturalnymi dziećmi.</p>	<p>Niewystarczająca liczba rodzin zastępczych zawodowych.</p> <p>Brak specjalistycznej rodziny zastępczej zawodowej oraz rodzinnego pogotowia opiekuńczego.</p> <p>Brak placówek opiekuńczo wychowawczych wsparcia dziennego w gminach.</p> <p>Brak mieszkań socjalnych w gminach dla byłych wychowanków pieczy zastępczej</p> <p>Brak mieszkania chronionego.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Zwiększenie liczby asystentów rodziny i lepsza profilaktyka w gminach.</p> <p>Zmniejszenie liczby dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>Profesjonalna współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny.</p> <p>Sprawny przepływ informacji w celu lepszego doboru rodzin zastępczych.</p>	<p>Niedostateczna ilość środków finansowych ograniczy możliwości rozwoju pieczy zastępczej.</p> <p>Brak kandydatów do pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>Wypalenie zawodowe opiekunów zastępczych.</p> <p>Niewystarczające wsparcie wychowanków w procesie usamodzielniania.</p>

6. Beneficjenci Programu:

- Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
- Rodziny zastępcze.
- Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Osoby usamodzielniane.
- Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

7. Źródła finansowania

1. Z budżetu państwa (w ramach Programów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej).
2. Z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017, poz. 697 z poz. zm.) .
3. Z budżetów powiatowych, zgodnie z art. 191 ust.4 ww. ustawy.
4. Środki pozyskane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego. .
5. Z budżetu Powiatu Kamieńskiego.
6. Z budżetu Województwa.

8. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu w celu oceniania, czy program osiąga założone cele.

Podstawę ewaluacji stanowią będą:

- 1) Wypowiedzi beneficjentów;
- 2) Analiza dokumentów;
- 3) Monitoring środowiska;
- 4) Obserwacja;
- 5) Ocena sytuacji dziecka;
- 6) Wydane decyzje dotyczące przyznanych świadczeń;
- 7) Realizacja planów pomocy dziecku;
- 8) Indywidualne programy usamodzielniania.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawiony Program Rozwoju Pieczy Zastępczej zawiera w sobie najistotniejsze cele i kierunki działań, podejmowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

Idea przyświecająca w konstruowaniu niniejszego Programu, było głębokie przekonanie, iż to właśnie rodzina jest najwłaściwszym środowiskiem do wzrostu i rozwoju każdego człowieka. Dlatego tak istotne staje się wspieranie rodzin zastępczych, spokrewnionych, niespokrewnionych, a także poszukiwanie nowych rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych. Szczególną rolę w Programie pełni również współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z sześcioma Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu, celem pracy na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych.